

KELMĖS RAJONO ELVYRAVOS PAGRINDINĖ MOKYKLA **MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelmės rajono Elvyravos pagrindinės mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų vertinimą, kontrolinių darbų krūvį, tėvų (globėjų, rūpintojų) apie mokinių mokymosi sėkmingumą informavimą.

2. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, nuostatos ir principai, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka.

3. Mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis:

3.1. bendrosiomis programomis;

3.2. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 metų vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK – 256;

3.3. nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programos tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 metų balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK – 556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. V – 766 redakcija).

4. Atsižvelgiant į vertinimo tikslus, taikomi šie vertinimo tipai:

4.1. diagnostinis vertinimas – kuriuo naudojama siekiant išsiaiškinti mokinio mokymosi pasiekimus ir padarytą pažangą, baigus temą ar kurso dalį, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi galimybes, suteikti pagalbą įveikiant sunkumus;

4.2. formuojamasis vertinimas – nuolatinis vertinimas ugdymo proceso metu, kuris padeda numatyti perspektyvą, pastiprinti daromą pažangą, skatina mokinius mokytiis analizuoti esamus pasiekimus ar mokymosi spragas, sudaro galimybes mokiniams ir mokytojams geranoriškai bendradarbiauti;

4.3. apibendrinamasis vertinimas – vertinimas, naudojamas baigus programą, kursą, modulį. Jo rezultatai formaliai patvirtina mokinio pasiekimus ugdymo programos pabaigoje.

II. VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Vertinimo tikslai:

5.1. padėti mokiniui mokytiis ir bręsti kaip asmenybei;

5.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;

- 5.3. įvertinti mokytojo ir mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.
6. Vertinimo uždaviniai:
- 6.1. padėti mokiniui įsivertinti mokymosi pasiekimų rezultatus;
- 6.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti spragas, diferencijuoti ir individualizuoti ugdymą;
- 6.3. suteikti mokiniams jų poreikius atliepiančią pagalbą;
- 6.4. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie mokinio ugdymo(si) pasiekimus;
- 6.5. stiprinti mokyklos bendruomenės (mokiniai, mokytojai, tėvai, globėjai, rūpintojai) narių ryšius.

III. VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:
- 7.1. vertinimas grindžiamas amžiaus tarpinių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;
- 7.2. mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo pasiekimus ir pažangą;
- 7.3. pagrindinis vertinimo orientyras – Bendrieji ugdymo planai (2013), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008, Nr. 99-3848);
- 7.4. vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.
8. Vertinimo principai:
- 8.1. pozityvumas ir konstruktyvumas;
- 8.2. atvirumas ir skaidrumas;
- 8.3. objektyvumas ir veiksmingumas;
- 8.4. informatyvumas.

IV. VERTINIMAS UGDYMO PROCESĖ

9. Mokomieji dalykai, dalykų moduliai, pasirenkamieji dalykai vertinami taikant 10 balų vertinimo sistemą arba įskaita.
- 9.1. Mokomųjų dalykų pasiekimai, vertinami pažymiu:
- lietuvių kalba;
  - užsienio kalbos (anglų, vokiečių, rusų, kalbos);
  - istorija;
  - geografija;
  - matematika;
  - informacinės technologijos;

- biologija;
- technologijos;
- bendroji kūno kultūra;
- muzika;
- dailė;
- chemija;
- fizika;
- mokomųjų dalykų modulių pasiekimai vertinami pažymiu, kurie įskaitomi į atitinkamo dalyko programos pasiekimų vertinimą.

9.2. Vertinami „įskaityta“, „neįskaityta“:

- dorinis ugdymas (etika, tikyba);
- pasirenkamieji dalykai;
- žmogaus sauga.

9.3. Vertinami Mokyklos tarybos susitarimu:

- pilietiškumo pagrindai;
- ekonomika.

9.4. pasiekimų įvertinimų reikšmė:

9.4.1. ugdymo procese taikomos 10 balų vertinimo sistemos pasiekimų įvertinimų reikšmė: 10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6;5 – patenkinamai, 4 – silpnai, 3 – blogai, 2 – labai blogai, 1 – nieko neatsakė. Patenkinami įvertinimai – 4-10 balų, nepatenkinami - 1 – 3 balai, „neatestuota“;

9.4.2. įskaita vertinamų pasiekimų įvertinimų reikšmė: patenkinamas įvertinimas – „įskaityta“, nepatenkinamas – „neįskaityta“, „neatestuota“.

10. Pagrindinio ugdymo pakopoje taikomas **formalusis vertinimas**, pagrįstas Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008, Nr. 99-3848) ir neformalusis vertinimas, pagrįstas naujais vertinimo, informacijos kaupimo, jos analizės, fiksavimo ir informavimo būdais.

11. **Diagnostinis vertinimas** – tai vertinimas, kuriuo naudojamosi siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą baigus dalyko programos temą, skyrių, programos dalį. Diagnostinis vertinimas remiasi kontrolinių darbų, apklausos žodžiu, sukauptos informacijos apie mokinio mokymosi pasiekimus ir pažangą rezultatais.

11.1. Mokslo metų pradžioje ir mokslo metų pabaigoje visų dalykų mokytojai pasirinkta forma organizuoja diagnostinius tyrimus, jų rezultatais naudojasi sudarydamas detaliuosius ir dienos planus, diferencijuodamas ir individualizuodamas ugdymo veiklą.

11.2. Kontrolinis darbas – tai 45 - 90 min. trukmės savarankiškas, raštu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas patikrinti, kaip įsisavinta dalyko programos tema, skyrius, programos dalis.

11.2.1. mokiniams per dieną skiriamas vienas kontrolinis darbas;

11.2.2. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę, su mokiniiais aptariama kontrolinio darbo struktūra, jo tikslai, vertinimo kriterijai;

11.2.3. mokytojai kontrolinius darbus derina su mokiniiais ir tarpusavyje, juos fiksuoja elektroniniame dienyne ne vėliau kaip prieš dvi savaites. Dėl svarbių priežasčių mokytojai, suderinę su mokiniiais, turi teisę kontrolinio darbo laiką keisti;

11.2.4. paskutinę dieną prieš mokinių atostogas ir pirmą dieną po mokinių atostogų kontrolinis darbas neorganizuojamas;

11.2.5. mokytojai kontrolinio darbo rezultatus mokiniams pristato ne vėliau kaip po savaitės. Su kiekvienu mokiniu individualiai aptaria jo sunkumus ir galimybes, organizuoja kontrolinio darbo įsivertinimą, numato tolesnį mokymą(-si);

11.2.6. mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe, turi teisę atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku;

11.2.7. kontrolinį darbą mokytojas recenzuoja;

11.2.8. rekomenduojama mokinių kontrolinius ir kitus darbus raštu kaupti dalykų mokytojams;

11.2.9. nerekomenduojama kontrolinio darbo rašyti pirmadieniais ir penktadieniais.

11.3. Savarankiškas darbas – darbas raštu, kurio trukmė pamokoje planuojama (ne daugiau kaip 30 minučių) mokytojo nuožiūra, kai mokiniai atlieka mokytojo pateiktas užduotis iš vienos ar dviejų ar naujai išmuktų temų. Savarankiško darbo tikslas – išsiaiškinti, kiek mokinys, naudodamasis įvairiais šaltiniais, mokymo(si) priemonėmis, geba įgytas žinias pritaikyti individualiai:

11.3.1. savarankiško darbo metu mokiniai gali naudotis vadovėliais ar kita darbui reikalinga informacine medžiaga;

11.3.2. apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti mokinius neprivaloma;

11.3.3. patikrinimas ir vertinimas gali vykti pasitinktinai (tikrinami ne visų mokinių darbai);

11.3.4. dėl savarankiško darbo vertinimo yra susitariama – darbai gali būti įvertinami pažymiu arba kaupiamuoju balu.

12. Rekomenduojama skatinti gabių ir itin gabių mokinių siekį tobulėti, stiprinti dalyko įgūdžius, gilinti žinias, praktinę patirtį. Į dienyną įrašyti 10 balų sistemos įvertinimus už dalyvavimą olimpiadose, konkursuose, varžybose.

13. Kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas, kai mokinys už per pamoką pasiektą pažangą ar atliktus namų darbus gauna susitartą taškų skaičių.

13.1. Kaupiamojo vertinimo tikslai:

13.2. skatinti mokinių mokymosi motyvaciją.

13.3. Mokytojai naudojami metodinių grupių pasitarimuose priimtais kaupiamojo vertinimo tvarkos bendraisiais principais ir savo dalyko sudaryta vertinimo tvarka (tvarkos pridedamos)

14. Mokytojai per pirmąją savo dalyko pamoką rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su parengtais dalyko ilgalaikiais detaliaisiais planais, dalykų modulių, pasirenkamųjų dalykų programomis, mokinių mokymosi pasiekimų informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistema, aptaria vertinimo kriterijus, metodus ir formas.

15. Mokytojai, pradėdami naują temą, skyrių, su mokiniais aptaria tikslus, uždavinius, darbo metodus, vertinimo kriterijus.

16. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai. Rekomenduojama pasiekimus vertinti tokiu dažnumu per pusmetį:

16.1. jei dalykui mokyti skirta 1 pamoka per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 3 pažymiais;

16.2. jei dalykui mokyti skirtos 2 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais;

16.3. jei dalykui mokyti skirta 3-5 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 7 pažymiais.

17. Rugsėjo mėnuo skirtas penktos klasės mokinių adaptacijai. Per adaptacinį laikotarpį jų pasiekimus rekomenduojama pažymiais nevertinti.

18. Naujai atvykę mokiniai vieną mėnesį neigiamai nevertinami.

V. VERTINIMAS BAIGUS PROGRAMĄ

19. Mokymosi rezultatams apibendrinti taikomas apibendrinamasis vertinimas (pažymys arba įskaita).

20. Trimestro arba pusmečio (metinis) pažymys išvedamas ne vėliau kaip paskutinę trimestro ar pusmečio pamoką.

21. Jei mokinys be pateisinamos priežasties praleido 50 proc. pamokų, jis yra neatestuojamas. Jei mokinys praleido dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių, jis turi teisę atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku.

22. Pusmečio pažymys vedamas iš to pusmečio pažymių aritmetinio vidurkio (6,5 – 7; 6,4 – 6).

23. Metinis pažymys vedamas iš I, II ir III trimestrų arba I ir II pusmečių pažymių vidurkio.

24. Neatestuotam vieną pusmetį – savarankiškai atsiskaičiuos už to pusmečio programą;

25. Mokiniui, turinčiam dalyko nepatenkinamą antrojo pusmečio įvertinimą, negali būti išvedamas patenkinamas to dalyko metinis įvertinimas.

26. Mokiniui pagal gydytojų konsultacinės komisijos pažymą ir mokyklos direktoriaus įsakymą atleistam nuo kūno kultūros pamokų trimestro, pusmečio ar metinio įvertinimų elektroninio dienyno skiltyje įrašomi „atleista“ („atl“).

27. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“ („įsk“) arba „neįskaityta“ („neįsk“).

28. Jei dalyko mokymosi pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami, mokiniui trimestro, pusmečio ar metinio įvertinimų elektroninio dienyno skiltyje įrašomi taikytos vertinimo sistemos įvertinimai: „įskaityta“ („įsk“) arba „neįskaityta“ („neįsk“), padarė pažangą („pp“) arba nepadarė pažangos („np“).

VI. TĖVŲ (GLOBĖJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

29. Mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne.

30. Už pažymių įrašymą elektroniniame dienyne atsakingi dalykų mokytojai.

31. Klasių vadovai, mokytojai, socialinis pedagogas tėvus (globėjus) informuoja apie vaiko mokymąsi pagal reikalą, apie tai fiksuoja auklėtojo plane ir dienyne.

32. Skubią informaciją tėvams klasės vadovas pateikia telefonu; pakartotinė informacija pateikiama raštu - registruotu laišku.

33. Klasių vadovai organizuoja teminius tėvų susirinkimus ne rečiau kaip 2 kartus per metus. Pirmas tėvų susirinkimas organizuojamas rugsėjo mėnesį, kuriame tėvai supažindinami su mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimu.

33.1. Kartą per metus tėvai, mokiniai ir mokytojai pasikeičia nuomonėmis apie sėkmes ir nesėkmes. Informaciją pateikia dalykų mokytojai. Klasės auklėtojas ją fiksuoja auklėtojo plane.

34. Administracija mokinių tėvus informuoja apie mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijus, procedūras ir tvarką per pirmąjį tėvų visuotinį tėvų susirinkimą.

35. Administracija 2 kartus per metus organizuoja visuotinius tėvų susirinkimus, kuriuose tėvai turi galimybę susitikti su administracija, konsultuotis su jų vaikus mokančiais mokytojais.

VII. SPECIALIŲJŲ POREIKIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

36. Mokinių, ugdomų pagal pritaikytas programas, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal Bendrosiose programose numatytus pasiekimus bei mokykloje priimtą pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką.

36.1. Mokinių, ugdomų pagal individualizuotas programas, žinios, gebėjimai ir įgūdžiai nesiekia Bendrojo išsilavinimo standartais nustatyto mokomųjų dalykų net minimalaus pasiekimų lygmens, todėl jie vertinami pagal jiems sudarytos programos įsisavinimą. Diagnostiniam ir apibendrinamajam vertinimui taikoma 10 balų sistema:

- 10 – atlieka pritaikytas užduotis savarankiškai ir be klaidų;
- 9 – atlieka pritaikytą užduotį savarankiškai su 1–2 klaidomis;
- 8 – atlieka pritaikytą užduotį savarankiškai su 3–4 klaidomis;
- 7 – atlieka užduotį su minimalia pagalba be klaidų;
- 6 – atlieka užduotį savarankiškai su klaidomis (iki 10 klaidų);
- 5 – atlieka užduotį su pagalba ir klaidomis;
- 4 – užduotis neatliekama, tačiau ją bando atlikti.

36.2. Mokinių, ugdomų pagal individualizuotas programas, pusmečio pažymiai turi būti patenkinami. Jei mokinys nuolat gauna labai gerus ar nepatenkinamus pažymius, programa peržiūrima: ji arba per lengva, arba per sunki.

36.3. Kalbų mokytojas, vertindamas rašto darbus, atsižvelgia į logopedo rekomendacijas, jeigu mokinys lanko užsiėmimus ir (ar) specialiąsias pratybas.

VIII. PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ VERTINIMAS

37. Pradinių klasių mokinių pasiekimai ir pažanga vertinami vadovaujantis šiais dokumentais:

37.1. Pradinio ir pagrindinio ugdymo Bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 (Žin., 2008, Nr. 99-384);

37.2. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256 (Žin., 2004, Nr. 35-1150);

37.3. Pradinio ugdymo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. ISAK-113 (Žin., 2003, Nr. 18-798);

37.4. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. sausio 22 d. įsakymu Nr. V-60 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2010“ patvirtintu Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai.

38. Pradinių klasių mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami. Pradinio ugdymo pakopoje vertinama individuali mokinio pažanga – idiografinis vertinimas. Įvertinami mokinio dabartiniai pasiekimai, lyginant su ankstesniaisiais. Šio vertinimo tikslas – padėti mokiniui mokytis, pažinti ir įsivertinti save, kelti mokinių mokymosi motyvaciją.

39. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas **formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:**

39.1. **Formuojamasis vertinimas** (komentarai raštu ir žodžiu, pagyrimai, paskatinimai, pritarimai, pastabos) atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o esant reikalui ir raštu, t.y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes. Kaupiamasis vertinimas – tai informacijos apie mokinio mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimas, kai mokinys už per pamoką pasiektą pažangą ar atliktus namų darbus gauna susitartą taškų skaičių. Mokytojai naudojami metodinių grupių pasitarimuose priimtais kaupiamojo vertinimo tvarkos bendraisiais principais ir savo dalyko sudaryta vertinimo tvarka (tvarkos pridedamos).

39.2. **Diagnostinis vertinimas** tai vertinimas, kuriuo naudojama siekiant išsiaiškinti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant numatyti tolesnio mokymosi galimybes. Atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai (kontroliniai darbai, testai, savarankiški darbai nevertinami lygiu), projektiniai darbai, testai. Per dieną neturėtų būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas. Informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų, ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai, ir pan.).

39.3. **Apibendrinamasis vertinimas** atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio padarytą pažangą per nustatytą laikotarpį, informuojant mokinius ir tėvus apie apibendrinamojo vertinimo rezultatus, bendrais bruožais nurodant, kuriuos iš Bendrosiose programose suformuluotų lūkesčių mokinys yra pasiekęs, ir ko siekia toliau.

40. **Individualios pažangos (idiografinis) vertinimas** – vertinimo principas, pagal kurį lyginant dabartinius mokinio pasiekimus su ankstesniaisiais stebima ir vertinama daroma pažanga. Individualios pažangos lentelę mokytojas pildo kiekvieną dieną (lentelė pridedama).

41. Pasibaigus pusmečiui arba metams mokinių pažanga fiksuojama Pradinio ugdymo elektroniniame dienyne įrašant pasiektą mokymosi lygį (aukštesnį, pagrindinį, patenkinamą, nepatenkinamą).

41.1. Mokinių pasiekimai fiksuojami:

41.1.1. Mokinių darbuose, mokytojų pasirinktose formuojamojo vertinimo fiksavimo formose. Mokinių darbų aplankai – tai informacija apie mokinio mokymosi raidą, pasiekimus, pažangą (patikrinamieji darbai, diagnostiniai testai, apibendrinamieji aprašai, piešiniai, tėvų atsiliepimai, įvairūs individualūs darbai). Tėvai su darbų aplankais supažindinami susirinkimų ar individualių pokalbių metu. 1-4 klasių mokinių darbai kaupiami iki 4 klasės, vėliau jie atiduodami tėvams.

41.1.2. Elektroniniame dienyne, pagal poreikį įrašant komentarus apie kasdieninius mokinių pasiekimus, pažangą, spragas, diagnostinių darbų rezultatus. Rekomenduojama komentarus rašyti tokiu dažnumu per pusmetį:

jei 1 savaitinė pamoka - ne mažiau kaip 1 įvertinimo fiksavimas per mėnesį mokiniui;

jei 2 savaitinės pamokos- ne mažiau kaip 2 įvertinimo fiksavimai per mėnesį mokiniui;

jei 4-5 savaitinės pamokos - ne mažiau kaip 4 įvertinimo fiksavimai per mėnesį mokiniui;

jei 7-8 savaitinės pamokos- ne mažiau kaip 5 įvertinimo fiksavimai per mėnesį mokiniui;

41.1.3. Pradinių klasių mokinių apibendrinamasis įvertinimas aprašomas mokslo metų pabaigoje vadovaujantis Bendrosiomis programomis (lentelė „Mokinio pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas“). Baigus pradinio ugdymo programą rengiamas Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašas.

IX. BAIGAIMOSIOS NUOSTATOS

42. Mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka bendru sutarimu esant reikalui gali būti koreguojama ir tobulinama.
